

Pismo lokalne Rady Dzielnicy VII

Kurier Zwierzyniecki

ISSN 1505-7062

nr 4 (278)

www.dzielnica7.krakow.pl

Kraków wrzesień 2024

egzemplarz bezpłatny

Bielany
Chętn
Olszanica
Półwie Zwierzynieckie
Przegorzały
Wola Justowska
Zwierzyniec
Zakamycze

w numerze:

› Z dziennika
drogowego
str. 3

› Pokonajmy raka –
bezpłatne badania krwi
str. 3

› XI edycja BO:
głosowanie 13-27 września
str. 4

› Piknik Sąsiedzki:
Kultura do Woli
str. 4

› Co nowego
u Seniora
str. 6

› Po co łazikowi
marsjańskiemu pietruszka?
str. 7

fot. O. Kamińska

Spotkajmy się na Państwa osiedlach!

Wrzesień jest czasem, w którym wielu z nas po wakacyjnym wypoczynku wraca do swojej codziennej rutyny i obowiązków. Jest nowym otwarciem. Rozpoczyna się nowy rok szkolny, niedługo potem również nowy rok akademicki. Nowy „sezon” aktywności po wakacyjnym spowolnieniu rozpoczyna także krakowski, w tym zwierzyniecki, samorząd.

W najbliższych kilku miesiącach czeka nas na Zwierzynku wiele ważnych zdarzeń i inicjatyw. Najdonioślejszą dziś sprawą jest jak najbardziej spokojne i komfortowe oczekiwanie do satysfakcjonującego końca przebudowy ul. Kościuszki. Ale na dużych inwestycjach nasza aktywność się nie kończy.

Każdy z rejonów (osiedli) dzielnicy Zwierzyniec ma swoją specyfikę, swoje problemy i swoje wyzwania. Większość z nich, jako Państwa przedstawiciele w Radzie Dzielnicy, znamy. Części z nich możemy jednak nie dostrzegać i tu szczególnie potrzebna jest nam Państwa pomoc.

Właśnie dlatego, już od września ruszamy z cyklem comiesięcznych spotkań Radnych Dzielnicy z mieszkańcami zwierzynieckich osiedli. Na „pierwszy ogień” idzie Chełm, którego problemy związane są przede wszystkim (choć nie tylko) z rozbudową sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w rejonie ulic Podłużnej i Pyłnej. Potem, do końca roku, czekają nas jeszcze spotkania na osiedlach Przegożały (październik) i Zakamycze (listopad). Harmonogram planowanych zebrań osiedlowych (z dokładnymi terminami i lokalizacjami) możecie Państwo odnaleźć na ostatniej stronie każdego numeru „Kuriera Zwierzynieckiego”.

Serdecznie zachęcam Państwa do udziału w tych spotkaniach! Bardzo zależy nam na tym, aby przedyskutować z Państwem dotyczące Waszego osiedla tematy. Zarówno te, które są już nam znane, jak i takie, z których my jeszcze nie zdajemy sobie sprawy, a dla Państwa są ważne.

Sprawmy proszę, by Zwierzyniec był naszą wspólną sprawą!
Do zobaczenia!

WITOLD GÓRNY

Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy VII Zwierzyniec

Plan budowy metra w Krakowie

Prezydent przedstawił plan budowy metra w Krakowie. Pierwszym krokiem będzie opracowanie dokumentacji projektowej i pozyskanie niezbędnych decyzji zezwalających na realizację inwestycji, podzielonej na kilka etapów.

Pierwszy z nich, obejmować będzie odcinek od skrzyżowania ul. Reymonta i ul. Piastowskiej do realizowanej obecnie linii tramwajowej KST IV (ul. Meissnera – Mistrzejowice) w obszarze ronda Młyńskiego. Długość tego etapu to 6 km. Długość II i III etapu pierwszej linii metra to ok. 20 km.

Szacunkowy łączny koszt realizacji pierwszej linii metra (uwzględniając pierwszy, drugi i trzeci etap) o długości ok. 26 km to ok. 13 mld zł. Przewidywany koszt pozyskania taboru wyniesie ok. 1,5 mld zł.

Obecnie miasto czeka na decyzję środowiskową dla pierwszego etapu budowy. Jej uzyskanie spodziewane jest w pierwszym kwartale 2025 r. Zgodnie z wcześniejszymi założeniami przygotowywana jest realizacja tunelu, który umożliwi w przyszłości jazdę taboru metra. Równoległe z pracami przygotowawczymi budowy pierwszego odcinka prowadzone będą działania dotyczące przedłużenia linii na wschód i zachód. Rozpoczną się w 2025 r.

więcej informacji na stronie internetowej krakow.pl

„Kurier Zwierzyniecki”
nr 4(278) wrzesień
Kraków 2024

okładka:

Fot. Tomasz Jakubowski

ul. Kościuszki w trakcie przebudowy

ISSN 1505-7062

nakład 5 000 egz.

egzemplarz bezpłatny

Wydawca: Rada Dzielnicy VII Zwierzyniec ul. Bolesława Prusa 18, 30-117 Kraków

Redaktor naczelny: Witold Górny

„Kurier Zwierzyniecki” redagowany jest przez zespół w składzie: Ilona Stus – redaktor prowadzący, Tomasz Jakubowski, Julia Mach, Iwona Kubacka, Katarzyna Brückman de Renstrom, Krzysztof Kwarciak, Marzena Garzeł.

Adres Redakcji: Biuro Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec, ul. Bolesława Prusa 18, tel. 12 421-56-66, 12 429-90-47

Czynne: od poniedziałku do piątku, w godzinach od 10.00-14.00;

www: rada@dzielnica7.krakow.pl, **e-mail:** kurier.zwierzyniecki@gmail.com

Druk: Wydawnictwo-Drukarnia Ekodruk s.c., ul. Wielicka 250, 30-663 Kraków, tel. (12) 267 36 60

email: biuro@ekodruk.eu

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i redakcyjnego opracowywania tekstów oraz zmiany ich tytułów.

Z dziennika drogowego

Trwa przebudowa ulic Kościuszki i Zwierzynieckiej. Do użytku została już oddana ul. Zwierzyniecka oraz skrzyżowanie z Alejami, natomiast ul. Kościuszki jest udostępniana w miarę postępu prac. Najdłużej poczekamy na zakończenie robót na moście na Rudawie oraz na odcinku między ul. Włóczków a Alejami. Trwają także prace przy budowie sieci ciepłowniczej w ul. Komorowskiego – dzięki nim jezdnia zyska nową nawierzchnię. Obecna organizacja ruchu na skrzyżowaniu ulic Królowej Jadwigi i Księcia Józefa ma potrwać do końca września, następnie ma powrócić ruch dwukierunkowy. Całość inwestycji ma zostać zakończona i zgłoszona do odbioru najpóźniej 16 grudnia tego roku.

W okresie letnim przeprowadzone zostały kolejne zaplanowane na ten rok remonty dróg: przy placu Na Stawach między ul. Senatorską a ul. Stachowicza (remont chodników i jezdni), w sięgaczu z ul. Senatorskiej do budynków przy ul. Kościuszki 57 i 65 (remont nawierzchni we współpracy ze spółdzielnią mieszkaniową) oraz przy ul. Królowej Jadwigi w rejonie ulic Pylnej i Grabowej (modernizacja fragmentów chodnika, w tym peronu przystankowego).

Plac Na Stawach między ul. Senatorską a Stachowicza po remoncie

foto: T. Jakubowski

Na naszą prośbę Wodociągi Miasta Krakowa naprawiły również studnię kanalizacyjną w chodniku przy ul. Senatorskiej 26 (przed wejściem do placówki pocztowej).

Trwają prace związane z budową chodnika wzdłuż ul. Księcia Józefa na odcinku między ul. Kamedulską a przystankiem „Glinnik”. Ich koszt to ponad 550 tys. zł. Inwestycja realizowana jest w ramach programu budowy chodników, a wykonanie dokumentacji projektowej zostało sfinansowane ze środków Dzielnicy. Roboty mają się zakończyć do końca września br.

W sierpniu oddane do użytku zostało oświetlenie przejścia dla pieszych na ul. Jodłowej w rejonie skweru (zadanie Dzielnicy), a także zamontowana została oprawa oświetleniowa nad przejściem dla pieszych u wylotu ul. Lajkonika na ul. Królowej Jadwigi. Dzięki temu poprawiło się bezpieczeństwo korzystania z tych przejść.

TOMASZ JAKUBOWSKI

Radny Dzielnicy VII
Zwierzyniec

Olbrzymim zainteresowaniem cieszyły się bezpłatne badania krwi na obecność raka, które zostały sfinansowane z budżetu obywatelskiego. W ciągu paru dni chęć udziału w akcji zgłosiło ponad 2100 mieszkańców i tym samym szybko wyczerpał się cały limit darmowych testów. Co roku w Polsce na nowotwory umiera ponad 100 tys. osób, a ponure statystyki zgonów rosną coraz bardziej. Najskuteczniejszą bronią przed rakiem są regularne badania.

Trudno pogodzić się z tym, że śmierć osiąga wielu ludzi, których można by uratować, gdyby choroba została wykryta wcześniej. Dlatego w zeszłym roku zgłosiłem do ogólnomiejskiego budżetu obywatelskiego projekt „Pokonajmy raka – bezpłatne badania krwi”. Moja propozycja otrzymała ponad 13 tysięcy punktów i za sprawą dużego poparcia znalazła się

wśród zwycięskich zadań. Warto zaznaczyć, że testy krwi nie są jakimś diagnostycznym panaceum. Nie wszystkie rodzaje chorób da się w ten sposób rozpoznać. Dzięki analizie zawartości żył można jednak wykryć we wczesnej fazie wiele często występujących nowotworów. Dlatego badania są niezwykle ważne.

Nowoczesna diagnostyka pod kątem raka nie jest w większości wypadków refundowana przez NFZ, a szerokie badania obejmujące wiele rodzajów nowotworów wiążą się dla pojedynczej osoby z wydatkiem rzędu 700 złotych. Dlatego bezpłatne testy stały się świetną okazją, żeby za darmo zadbać o swoje zdrowie. Spore koszty wykonywanych czynności sprawiły jednak, że tylko nieco ponad 2100 osób mogło wziąć udział w akcji. Na wysokie ceny diagnostyki składają się dość drogie odczynniki, służące wykrywaniu zmian we krwi oraz spore stawki jakie biorą laboratoria za przeprowadzenie bardzo złożonych analiz. Do rachunku trzeba jeszcze doliczyć pracę osób odpowiedzialnych za

konsultacje z pacjentami. Na realizację projektu została przewidziana maksymalna kwota jaką mogło kosztować zadanie w zeszłorocznej edycji ogólnomiejskiego budżetu obywatelskiego, czyli ponad 1,5 mln zł. Prawie całe środki poszły na badania krwi, a około 4% dostępnej puli pokryje koszty prowadzonej przez miasto kampanii edukacyjnej. W specjalnie przygotowanych materiałach można znaleźć sporo cennych porad jak dbać o swoje zdrowie.

Rządzący, żeby odciążyć system powinni robić wszystko, aby zachęcić ludzi do regularnych badań. Dlatego trudno zrozumieć, czemu wiele rodzajów testów nie jest jeszcze refundowanych i rzadko prowadzi się działania o charakterze edukacyjnym. Medycyna należy do licznych obszarów państwa, gdzie brakuje myślenia strategicznego. Duże poparcie projektu pokazało, że ochrona zdrowia staje się jednym z najbardziej palących problemów, a wielu ludzi chce, żeby procedury medyczne były łatwiej dostępne. Uważam, że podobne akcje miasto powinno organizować regularnie, o co będę zabiegać.

KRZYSZTOF KWARCIAK

Radny Dzielnicy VII
Zwierzyniec

Punkty do głosowania w Budżecie Obywatelskim

organizowane przez radnych w Dzielnicy VII Zwierzyniec

Bielany szkoła	ul. Księcia Józefa 337, SP 48	22 września 2024 r. godz. 10:30-15:00
Parafia Olszanica	ul. Korzeniaka 16	22 września 2024 r. godz. 9:30-12:30
Szkoła Podstawowa nr 72	al. Modrzewiowa 23	18 września 2024 r. godz. 12:00 - 14:00
Klub Kultury „Przegorząły”	ul. Kamedulska 70	27 września 2024 r. godz. 17:00 - 20:00

Pod głosowanie zostanie poddanych 118 projektów ogólnomiejskich i 574 dzielnicowych. W XI edycji przeznaczono na nie łączną kwotę 46 000 000 zł, z czego na realizację projektów o charakterze ogólnomiejskim – 9 200 000 zł. Pozostałe środki rozdzielono pomiędzy 18 dzielnic. W Dzielnicy VII pod głosowanie zostanie poddanych 30 projektów, na które otrzymano kwotę 2 158 427,19 zł. Z projektami tegorocznej edycji można zapoznać się na stronie: www.budzet.krakow.pl. Głos można oddać również przez internet.

Kulturalny Zwierzyniec

Piknik Sąsiedzki: Kultura do Woli

6 lipca 2024 r. na jednej z polanek Parku Decjusza odbył się Piknik dla mieszkańców Zwierzynca. Skąd pomysł? Dzielnica VII może pochwalić się sporym nagromadzeniem Instytucji Kultury. W samej okolicy parku mamy Instytut Kultury Willa Decjusza, tuż obok Małopolski Instytut Kultury i nieopodal Klub Kultury Wola. To właśnie z inicjatywy Klubu Wola powstała idea wspólnego wydarzenia kulturalnego, bezpłatnego dla mieszkańców, z warsztatami artystycznymi, kulturalnymi, sportowymi. Pozostałe Instytucje bez wahania

wyraziły chęć współpracy w imię lokalnej społeczności i szerzenia informacji o naszych działaniach.

Zależało nam na stworzeniu poczucia wspólnoty w kulturze wśród lokalnej społeczności, tak by nasi sąsiedzi wiedzieli, że nie konkurujemy ze sobą, a wzajemnie się uzupełniamy. Drugim nie mniej ważnym celem była rekreacja i rozrywka. Podczas wydarzenia można było uczestniczyć w bezpłatnych warsztatach plastycznych, przyrodniczych czy wziąć udział w spacerze detektywistycznym (prowadzenie: MIK, Willa Decjusza, CEE Symbioza). Można było wykonać sobie kolorowe malunki na twarzy (Klub Kultury Wola), a także skorzystać z gier sportowych przygotowanych przez Rodzinny Park Sportowy – Wola.

Czas umilały nam występy artystyczne i sportowe. Rozpoczął zespół muzyczny z CAS w Willi Decjusza, po nich Szkoła Stepowania MyTaP, następnie uczestnicy zajęć wokalnych z KK Wola, duet wokalo-gitarowy Gosia Grabiec-Bąk i Szymon Kozikowski, a na koniec zobaczyliśmy pokaz Karate Kyokushin w wykonaniu UKS KITSUNE, połączony ze wspólnym otwarciem treningiem karate.

Ogromnie dziękujemy za tak liczne przybycie oraz czynny udział w wydarzeniach. Obiecujemy kontynuować takie inicjatywy w przyszłości!

ANNA POZNAŃSKA-BOROWIK
Klub Kultury Wola

Kluby Kultury

lokalne miejsce kultury i rekreacji dla mieszkańców

W Dzielnicy VII już od wielu lat prężnie działają trzy Kluby Kultury – będące filiami Centrum Kultury Dworek Białoprądnicki. Mimo stałej działalności zdarza się, że niektórzy sąsiedzi zaglądają do nas z ciekawością i pytają „czy tutaj jest biblioteka? A może przedszkole”? Dlatego postanowiliśmy oficjalnie się Wam przedstawić!

ul. Królowej Jadwigi 215
www.wola.dworek.eu

W Centrum Woli Justowskiej mieści się Klub Kultury Wola. Znajdujemy się na skrzyżowaniu z ulicą 28 Lipca 1943 r. To co otrzymaliśmy na starcie to cudowne miejsce w malowniczej i bardzo zielonej dzielnicy – ukochanym Zwierzynku.

Od ścisłego Centrum dzieli nas około 6 km, dzięki czemu dotrzesz do nas bez problemu komunikacją miejską (przystanek „Sielanka”), rowerem czy samochodem (bezpłatny parking za klubem).

Cały czas staramy się tworzyć kreatywną przestrzeń, otwartą dla każdego – mieszkańców naszej dzielnicy, mieszkańców miasta i turystów w każdym wieku. Bardzo chętnie przyjmujemy Was również z czworonogami.

W naszym Klubie znajduje się 7 niezależnych sali, w których prowadzimy zajęcia

artystyczne, edukacyjne i rekreacyjne. Oferujemy również komercyjny wynajem sali. Za Klubem znajduje się ogródek, w którym odbywają się wydarzenia plenerowe.

Nasze całoroczne zajęcia skupiają się na sztukach plastycznych, ceramice oraz zajęciach muzycznych. Mamy szeroką ofertę nauki gry na instrumentach, takich jak: pianino, gitara, ukulele, klarnet, saksofon, perkusja, akordeon, kontrabas. Prowadzimy także indywidualne lekcje śpiewu i emisji głosu.

Oferta stale się rozwija i zmienia – ogranicza nas jedynie doba oraz określona ilość pomieszczeń na wasze popołudniowe zajęcia.

W najbliższym sezonie w Klubie na pewno pozostawimy również zajęcia sportowe, takie jak: Zumba KIDS, joga dla dorosłych, aerobik dla dorosłych, karate Kyokushin dla dzieci, balet dla najmłodszych czy taniec dla dzieci/młodzieży.

Pełną ofertę naszych zajęć znajdziecie na naszej stronie internetowej, a zapisy na nowy sezon ruszyły niezmiennie wraz

z rozpoczęciem roku szkolnego (2 września 2024 roku).

Prowadzimy również: Klub Rodziców z dziećmi do lat 3 tj. warsztaty dla opiekunów z dziećmi oraz oczekujących potomstwa, ofertę wynajmu sali (zarówno jednorazowo, jak i na zajęcia stałe).

Podobnie jak Klub w Przegorzalach uczestniczymy w projekcie IntegrART (Europejskiego Korpusu Solidarności) i co rok gościmy wolontariusza z innej części Europy, który na co dzień pracuje z nami w Klubie wnosząc wzbogacające różnice kulturowe, oraz działając solidarnie na rzecz lokalnej społeczności, poprzez bezpłatne warsztaty, zajęcia, spotkania.

Do klubu można dojechać autobusami miejskimi linii: 102, 134, 152, 192, 902.

ANNA POZNAŃSKA-BOROWIK
 Klub Kultury Wola

W kolejnym numerze zaprezentujemy ostatni z trzech klubów, działających na terenie naszej dzielnicy.

Niedziela w Olszanicy

W ostatnią niedzielę sierpnia odbył się na terenie Kompleksu Boisk Sportowych w Olszanicy Piknik Sąsiedzki. Wydarzenie to na stałe wpisane jest w kalendarz imprez organizowanych przez Radę Dzielnicy VII. Pomimo upału frekwencja dopisała i jak co roku przyszło bardzo dużo mieszkańców naszej dzielnicy, aby to niedzielne popołudnie spędzić na wspólnej zabawie i biesiadowaniu. Najmłodszy bawili się z animatorami, malowali twarze, robili bańki mydlane, brali udział w różnego rodzaju grach. Odbyły się także mecze piłkarskie w różnych grupach wiekowych od dzieci po dorosłych. Rywalizacja była zacięta, ale zwycięzcami byli wszyscy, każdy zawodnik

otrzymał słodką nagrodę. Ośrodek Rekreacji i Rehabilitacji Konnej „Tabun” po raz kolejny uświetnił imprezę, przywożąc swoje konie. Chętni mogli przy asyście

wolontariusza przejechać się konno po wyznaczonym terenie. Były także stoiska Straży Miejskiej, Policji i Straży Pożarnej. Piknik zakończyła wspólna potańcówka, na której wszyscy bez względu na wiek świetnie się bawili.

Dziękujemy jednostkom, które uatrakcyjniły swoją obecnością to wydarzenie, a mieszkańcom za tak liczne przybycie. Do zobaczenia za rok!

IWONA KUBACKA
 Wiceprzewodnicząca
 Rady i Zarządu Dzielnicy VII
 Zwierzyniec

foto: S. Malik

Dруги człowiek zmienia wszystko

Program „Obecność” dla seniorów

W Polsce mieszka 1,5 mln osób powyżej 80. roku życia. Szacuje się, że połowa z nich żyje samotnie. Samotność to poważny problem, negatywnie wpływa na samopoczucie i może prowadzić do pogorszenia zdrowia fizycznego. Badanie „Samotność osób 80+” przeprowadzone przez Stowarzyszenie mali bracia Ubogich wykazało, że prawie 60% seniorów ma

potrzebę rozmowy o swoich uczuciach, ale brakuje im osób, z którymi mogą porozmawiać i którym mogą zaufać.

Program „Obecność” to rozwiązanie!

Program „Obecność” prowadzony przez Stowarzyszenie to odpowiedź na samotność i potrzebę towarzystwa osób starszych. W ramach tej inicjatywy wolontariusze regularnie odwiedzają samotnych seniorów w ich domach budując z nimi trwałe, przyjacielskie relacje.

Senior może liczyć na życzliwe towarzystwo i miłe rozmowy z wolontariuszem.

Wspólnie mogą wybrać się na spacer, do kina czy teatru, a także na krótką wycieczkę.

Dlaczego warto dołączyć? Regularne spotkania pomagają zmniejszyć uczucie

osamotnienia, lęku i przygnębienia. Towarzystwo wolontariusza pozytywnie wpływa na samopoczucie, a wspólne aktywności pozwolą poznać nowe zainteresowania lub wrócić do dawnych pasji!

Jak się zgłosić?

Stowarzyszenie mali bracia Ubogich działa w Krakowie od 2020 roku. Podopiecznym Programu proponujemy nie tylko regularne odwiedziny, towarzystwo i wsparcie wolontariusza, ale także spotkania świąteczne (Wielkanoc, Boże Narodzenie), możliwość wspólnego spędzania wakacyjnych dni (Wakacje jednego dnia), a także różne formy grupowej aktywności (np. Małe inicjatywy wolontariuszy).

Seniorze – nie musisz być sam! Zadzwoń do naszej koordynatorki regionu i dołącz do programu „Obecność”! Czekamy na Twój telefon!

Stowarzyszenie mali bracia Ubogich

Paulina Augustyniak,
koordynatorka regionu Kraków
tel. 574 984 934

Zuzanna Sztomska,
koordynatorka wolontariatu w Krakowie
tel. 506 119 387

Elżbieta Drewniak,
koordynatorka wolontariatu w Krakowie
tel. 881 061 864

Co nowego u Seniora na Focha?

Zgodnie z informacją zawartą w poprzednim numerze „Kuriera Zwierzynieckiego”, kilka słów o imprezie, która odbyła się w maju br. Było to cykliczne spotkanie – Wiosenny piknik integracyjny w ramach projektu „Działajmy razem” – spotkanie młodzieży z Bursy Szkolnictwa Ponadpodstawowego nr 1 z seniorami z Klubu Seniora na Focha.

Z powodu deszczowej pogody piknik odbył się w pomieszczeniach Bursy. W serdecznej atmosferze, dzięki Pani Dyrektor Teresie Płoszaj i grona pedagogicznego, było muzycznie, wesoło i pysznie.

Na program artystyczny złożyły się: występ wokalny Doroty Helbin, artystki opery krakowskiej, występującej w Polsce i zagranicą, występ Jana Migaty również artysty opery krakowskiej, który od kilku lat współpracuje z klubem seniora na

Focha i wokalny popis Julii Kozłowskiej przy akompaniamencie Jacka Długosza. Mieszkanka Bursy – Zuzanna Łabuda zaprezentowała swój program wokalny, a znakomity Zespół SOPRA wystąpił ze swoim programem artystycznym. Zajęcia taneczne, szczególnie z seniorami, prowadził pan Damian Rusyn. Nad całością programu czuwała Klaudia Florek.

fot. T. Machota

Serdeczne podziękowania dla Pani Dyrektora Teresy Płoszaj, za zaproszenie oraz Wszystkim, którzy przyczynili się do zorganizowania pięknego wydarzenia.

Oprócz Seniorów z klubu na Focha, wzięły również udział seniorki, były pracownice Bursy, zaproszone przez Panią Dyrektora.

Piosenka wykonana przez Dorotę Helbin „Powróćmy jak za dawnych lat” będzie wspomnieniem pięknej, cyklicznej majówki integracyjnej w Bursie Szkolnictwa Ponadpodstawowego nr 1 przy al. Focha w Krakowie.

Do zobaczenia za rok na kolejnym spotkaniu w ramach projektu „Działajmy razem”.

TERESA MACHOWSKA

Wakacje minęły, część seniorów z Focha przebywała na 3 tygodniowych wakacjach w Świnoujściu, gdzie bardzo chętnie wracamy.

Ciekawy Zwierzyniec

Po co łazikowi marsjańskiemu pietruszka?

Łaziki są naszymi pozaziemskimi oczami i uszami, zwiadowcami przemierzającymi inne ciała niebieskie. Chociaż łazik porusza się wolniej niż żółw, to na razie jedyny sposób na dokładniejsze poznanie innej planety.

Łazik planetarny to poruszające się urządzenie, służące do eksploracji księżyców i planet Układu Słonecznego. Jak na razie ta nazwa odnosi się tak naprawdę do eksploracji jednego – ziemskiego – Księżyca oraz jednej planety – Marsa. Tylko w tych dwóch pozaziemskich lokalizacjach działały i wciąż działają łaziki. Każdy łazik wyposażony jest w szereg sensorów i kamer. Niektóre mogą też pobierać próbki gleby i poddawać je wstępnej analizie. Łaziki są więc jeżdżącymi, pozaziemskimi laboratoriami. Ich historia sięga 1969 roku, tego samego, w którym załoga Apollo 11 wylądowała na Księżycu. Jako że klocki LEGO to moja pasja, poniżej przedstawię Wam bliżej dwa zestawy o tej tematyce – 7471 Mars Exploration Rover z 2003 roku i 42158 Perseverance z 2023.

4 stycznia 2004 roku na Marsie w kraterze Gusev wylądował pierwszy z dwójki bliźniaczych łazików marsjańskich o nazwie Spirit. Drugi, **Opportunity**, wylądował na równinie Meridani Planum dokładnie trzy tygodnie później, 25 stycznia 2004 roku. Była to bezzałogowa misja na Marsa, której celem było przeprowadzenie badań geologicznych planety. Została pierwotnie zaplanowana na 90 marsjańskich dni, była jednak wielokrotnie przedłużana i trwała do 13 lutego 2019 roku. W sierpniu 2014 roku łazik ustanowił rekord odległości przebyty przez pojazd kołowy poza Ziemią. Łącznie pokonał dystans ponad 40 km! Do 10 czerwca 2018 roku pojazd funkcjonował

na powierzchni Marsa 5111 marsjańskich dni (a nie 90 jak planowano) i przebył dystans 45,16 kilometra. NASA ogłosiła koniec misji łazika w lutym 2019 roku, po tym jak w czerwcu 2018 roku przestał wysyłać sygnały, w związku z awarią, jaka miała miejsce podczas burzy piaskowej na Marsie. Żegnaj dzielny Opportunity!

Model 7471 Mars Exploration Rover czyli łazik Opportunity

Wracamy na ziemię. Kiedy LEGO tworzy produkt, który opiera się na prawdziwej rzeczy, zawsze interesuje mnie odwzorowanie szczegółów. W większości Konstruktorzy wykonali dobrą robotę. Jestem pewien, że trudno było stworzyć model LEGO na wzór, który w tamtym momencie wciąż był w fazie rozwoju, czyli jeszcze przed startem.

Być może więc niektóre elementy zostały zmienione po tym, jak było za późno, aby LEGO mogło się dostosować do zmian. Jak dla mnie jednym z największych problemów z odwzorowaniem prawdziwego łazika są z pewnością panele słoneczne. W wersji LEGO są niebieskie, a w prawdziwym MER są czarne. Szkoda, bo panele słoneczne są wizualnie bardzo dużą częścią modelu łazika. Można więc było zamiast niebieskiego użyć do tego celu czarnego tworzywa. Ale może się czepiam? Dodatkowo w zestawie

obudowa wysokiego białego masztu kamer rozkłada się za pomocą siłownika sprężynowego. I na koniec – jednym z najlepszych osiągnięć inżynierskich na prawdziwym łaziku jest system zawieszania, opracowany po raz pierwszy dla łazika Sojourner. W zestawie wygląda ono jednak inaczej. Reszta łazika 7471 jest dość dokładna. Modelowi najlepiej przeglądać się z boku, bowiem większość części i mechanizmów ukrytych jest pod panelami słonecznymi. A model ten posiada 4 oddzielne systemy zębatek, które poruszają: układem kierowniczym, radarem, kamerą i ramieniem robota. Dodatkowo panele słoneczne na bokach mogą być składane. Jeśli złożysz panel po jednej stronie, drugi również się złoży ponieważ są one połączone jednym mechanizmem. Ogólnie jest to niezły zestaw, który może zainteresować duże i małe dzieci misjami NASA z kilkoma drobniejszymi wadami opisanymi powyżej.

Łazik **Perseverance** (wytrwałość) jest częścią misji Mars 2020, w skład której wchodził również dron Ingenuity. Lądowanie łazika zakończyło się sukcesem 18 lutego 2021, łazik przestał także pierwsze zdjęcia z planety.

Celem misji jest zbadanie marsjańskiego krateru Jezero. Łazik ma na pokładzie siedem urządzeń do prowadzenia naukowych i technologicznych badań dotyczących eksploracji Marsa. Pomoże też w poszerzeniu wiedzy o tym, jak przyszli odkrywcy będą wykorzystywać zasoby naturalne dostępne na powierzchni planety. Umiejętność życia na Marsie przekształciłaby przyszłą eksplorację planety. Projektanci przyszłych załogowych wypraw na Marsa będą mogli korzystać z tej misji, aby zrozumieć zagrożenia jakie stwarza pył marsjański i wskazać technologie przetwarzania dwutlenku węgla z atmosfery do produkcji tlenu. Doświadczenia te pomogą inżynierom dowiedzieć się jak korzystać z marsjańskich zasobów do produkcji ▶

tlenu do oddychania ludzi i ewentualnie jako utleniacza do paliwa raketowego.

Łazikowi towarzyszył dron Ingenuity. Pojazd poruszał się za pomocą wirników wykonanych z włókna węglowego. Atmosfera Marsa jest znacznie rzadsza od atmosfery ziemskiej. To powoduje, że śmigła helikoptera muszą obracać się z dużą prędkością, aby maszyna mogła się wznieść i utrzymać w powietrzu. Dodatkową przeciwnością jest niska temperatura na Marsie, jako że pojazd zasilany był akumulatorem ładowanym przez panele słoneczne.

Pierwotnym celem misji Ingenuity była jedynie demonstracja oraz test technologii. Pojazd spisywał się jednak zaskakująco dobrze. Obrazy wykonane z powietrza pozwalały na planowanie trasy Perseverance. Dzięki mapom stworzonym przez Ingenuity możliwe było unikanie zagrożeń, wytyczanie tras oraz poszukiwanie obszarów do prowadzenia badań.

Niestety podczas lotu wykonanego 18 stycznia 2024 roku doszło do utraty łączności na wysokości 1 metra nad powierzchnią, a po odzyskaniu łączności diagnoza wykazała uszkodzenie łopaty wirnika: (25 stycznia 2024 NASA oficjalnie zakończyła misję Ingenuity. Nie zmienia to faktu, że jest on pierwszą konstrukcją wykonaną przez Człowieka, która wykonała lot poza Ziemią!

Model 42158 NASA Mars Rover Perseverance

Można by się czepiać, dlaczego elementem łazika marsjańskiego jest pietruszka? Część modelu, do której ją wykorzystano, jest odpowiedzialna za badanie temperatury gruntu i wchodzi w skład aparatury do monitorowania środowiska, które otacza łazik. W klockach LEGO jest mnóstwo rzeczy, które po prostu uwielbiam. Jedną z nich jest to, że to, co w jednym zestawie

jest pietruszką, w drugim może być... częścią skomplikowanej aparatury badawczej wysyłanej na Marsa.

W odróżnieniu od wcześniejszego modelu ten wydaje się bardzo wierny rzeczywistości. W modelu uwzględniono wszystko, co istotne, jak mnogość kamer,

czujników i innego oprzyrządowania, źródło zasilania z tyłu, ramię robota, anteny i oczywiście koła oraz specyficzne zawieszenie. Jest ono bardzo sprytne i warto odwiedzić stronę internetową NASA, aby zrozumieć, jak działa. W modelu zostało ono bardzo dobrze zaimplementowane i można czerpać mnóstwo frajdy z przemierzania nierównego terenu i sprawdzania, jakie są jego możliwości. Zestaw zawiera oczywiście również model helikoptera Ingenuity.

Na koniec, aby dać Ci wyobrażenie o ewolucji marsjańskich łazików, pokażę zdjęcie NASA, na którym możesz zobaczyć rozmiary trzech generacji łazików, z 1997, 2004 i 2021 roku.

PIOTR MIEDZIŃSKI

Po więcej tego typu ciekawostek – z różnych dziedzin nauki – zapraszam na wystawę 700 modeli LEGO Technic na Kościuszki 47.

Pamiętamy

„Łąka Męczeństwa” przy ul. 28 Lipca 1943 r., przyozdobiony flagami w państwowych i miejskich barwach pomnik Ofiar, warta honorowa wystawiona przez Strzelców z Krakowskiej Drużyny Orląt im. Antosia Petrykiewicza. Grono ludzi – przedstawicieli władz samorządowych, instytucji kombatanckich i mieszkańców. W takich okolicznościach, w niedzielę 28 lipca, od odczytania nazwisk naszych przodków zamordowanych przez niemieckiego okupanta, podczas pacyfikacji na Woli Justowskiej w 1943 roku, rozpoczęły się uroczystości upamiętniające tragiczne wydarzenia sprzed 81 lat.

Po modlitwie poprowadzonej przez ks. kanonika Romana Łędzkiego, proboszcza parafii NMP Królowej Polski, złożono kwiaty i zapalono znicze.

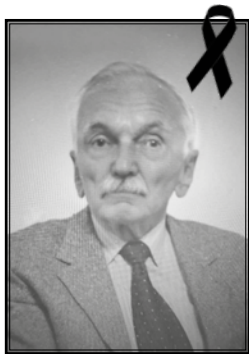
Prezydenta Miasta i Radę Miasta Krakowa reprezentowała wiceprzewodnicząca Rady Miasta pani Iwona Chamielec, Radę Dzielnicy VII Zwierzyniec – wiceprzewodnicząca Iwona Kubacka oraz radny

MARZENA GARZEŁ

Marcin Kapusta, Krakowski Oddział Instytutu Pamięci Narodowej – wicedyrektor pani Cecylia Radoń, środowiska kombatanckie – Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” – Małgorzata Janiec, Światowy Związek AK Okręg Małopolska – pani Beata Kasprzyk, Środowisko Żołnierzy AK Obszaru Lwowskiego – pan Jacek Janiec, Stowarzyszenie Żołnierzy AK Inspektorat Maria 106 Dywizji Piechoty – pani Urszula Frąckowiak, Poczet Sztandarowy II Wielickiego Batalionu „Wilga”, „Mrówka” 12 Pułku AK.

Po zakończonych uroczystościach, przy pomniku, w intencji ofiar została odprawiona msza św., podczas której modlono się również o pokój na świecie.

ZBIGNIEW DANISZEWSKI (1929-2024)

Z żalem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość, że 11 lipca 2024 roku zmarł Zbigniew Daniszewski, radny naszej Dzielnicy w latach 1992 – 2010. Urodził się 20 stycznia 1929 roku w Krakowie. Po maturze w 1949 roku zaczął studia na AGH, uzyskując w 1955 roku tytuł magistra ceramiki. Pracował w Biurze Projektów Przemysłu Cementowego w Krakowie, wyjeżdżając na wieloletnie kontrakty do Libii, Iraku, Nigerii. W latach 1989 – 1992 był ekspertem ONZ, pracował w Krajach Afryki Wschodniej. Od 1992 roku zaangażowany był w pracę na rzecz społeczności lokalnej, został wybrany do I kadencji Rady Dzielnicy VII. Od 1994 do 2006 roku pełnił funkcję zastępcy przewodniczącego Rady, a następnie przewodniczącego Komisji Ochrony Środowiska. Kultura osobista, zaangażowanie w pracę społeczną i wzorowy kontakt z mieszkańcami, przyczyniły się do powstania licznych przedsięwzięć w Dzielnicy. Jego inicjatywą było przeniesienie siedziby Rady Dzielnicy VII z wynajmowanych pomieszczeń do nowej siedziby przy ulicy Prusa 18, powstałej przy okazji budowy sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 31.

13 września 2011 roku na mocy Uchwały Rady Dzielnicy VII, w sprawie wyrażenia uznania za zasługi w działalności społecznej i kulturalnej na rzecz Dzielnicy VII Zwierzyniec, został wyróżniony statuetką Lajkonika za pracę społeczną na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Współpracował z jednostką kulturalną Dzielnicy, Zwierzynieckim Salonem Artystycznym. Będąc członkiem Klubu Seniora na Focha był zaangażowany w życie seniorów. Pogrzeb Pana Zbigniewa Daniszewskiego odbył się 25 lipca 2024 roku na Cmentarzu Rakowickim.

Żegnamy Pana, Panie Zbyszku – na zawsze pozostanie Pan w naszej Pamięci.

Rodzinie i Bliskim wyrazy współczucia składają Teresa Machowska oraz Radni Dzielnicy VII Zwierzyniec

Z DZIAŁALNOŚCI RADY DZIELNICY VII

20 czerwca 2024 r. odbyła się VIII sesja Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec.

Podjęto następujące uchwały:

Uchwała nr VIII/96/2024

w sprawie wydania ponownej opinii dotyczącej zbycia w trybie bezprzetargowym części działki nr 4/11 obr. 14 jednostka ewidencyjna Krowodrza, położonej przy al. Focha w Krakowie (Rada wydała w powyższej sprawie opinię negatywną).

Uchwała nr VIII/97/2024

w sprawie ujęcia zadań w budżecie Miasta Krakowa na 2025 rok (Rada zawnioskowała o ujęcie w budżecie Miasta Krakowa na 2025 rok następujących zadań:

- » budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 32,
- » budowa żłobka przy ul. Księcia Józefa,
- » utworzenie domu kultury na obszarze Półwisia Zwierzynieckiego,
- » utworzenie domu kultury na os. Bielany,
- » rewitalizacja Parku Decjusza,
- » utworzenie parku kieszonkowego wraz z renowacją samolotu Jak-23 na Bielanych,
- » budowa kładki pieszo-rowerowej łączącej Zwierzyniec z Dębnikami,
- » budowa mostu na rzece Rudawie w ciągu ulic Podłużnej i Zakłiki z Mydlnik,
- » budowa kładki pieszo-rowerowej na rzece Rudawie widniejącej w zapisach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Wola Justowska – Hamernia” jako ciąg KDX.7,
- » przebudowa mostu na rzece Rudawie w ciągu ul. Jesionowej,
- » przebudowa mostu na rzece Rudawie w ciągu ul. Piastowskiej,

- » przebudowa ul. Starowolskiej,
- » przebudowa i rozbudowa al. Modrzewiowej z wyznaczeniem zatok postojowych oraz budową chodnika (zgodnie z opracowaną koncepcją),
- » budowa chodnika wzdłuż ul. Rzepichy na odcinku od ul. Leśmiana do przystanku autobusowego pn. „Zakamycze”,
- » budowa chodnika wzdłuż ul. Księcia Józefa na odcinku od restauracji Srebrna Góra do Zakładu Uzdatniania Wody Bielany,
- » budowa chodnika wzdłuż ul. Księcia Józefa po stronie północnej na odcinku od ul. Wodociągowej do posesji nr 115B,
- » budowa chodnika wzdłuż ul. Orlej (na odcinku od posesji nr 57 do posesji nr 136) i ul. Zakamycze (na odcinku od posesji nr 53 do posesji nr 55),
- » budowa chodnika wzdłuż ul. Leśmiana,
- » budowa chodnika wzdłuż ul. Leśnej (od skrzyżowania z ul. Starowolską do posesji nr 23),
- » budowa chodnika wzdłuż ul. Jeleniowej po stronie północnej,
- » utwardzenie nawierzchni ul. Krzyżówka,
- » remont ul. Emaus na odcinku od ul. Kościuszki do al. Focha,
- » remont ul. Morelowej,
- » remont ul. Romera wraz z sięgaczami,
- » remont ul. Tatarskiej,
- » remont al. Waszyngtona na odcinku od bramy głównej Cmentarza Salwatorskiego do ul. Benedyktowicza,
- » budowa odwodnienia Zakamycza (zgodnie z opracowaną koncepcją),
- » budowa kanalizacji deszczowej w ulicach Korbutowej, Pększyca-Grudzińskiego, Złotej, Wyrwy-Furgalskiego, Strzelnica, Krzywickiego, Borowego,
- » budowa kanalizacji deszczowej w ulicy Gajówka.

Uchwała nr VIII/98/2024

w sprawie odwołania Wiceprzewodniczącego Komisji Zieleni, Spraw Społecznych i Polityki Senioralnej Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec (z funkcji wiceprzewodniczącego komisji odwołana została Marta Krążyńska).

Uchwała nr VIII/99/2024

w sprawie wyboru Przewodniczącego Komisji Zieleni, Spraw Społecznych i Polityki Senioralnej Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec (na przewodniczącego komisji wybrana została Marta Krążyńska).

Uchwała nr VIII/100/2024

w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Komisji Zieleni, Spraw Społecznych i Polityki Senioralnej Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec (na wiceprzewodniczącego komisji wybrany został Szczesny Filipiak).

Uchwała nr VIII/101/2024

w sprawie wniosku dotyczącego wprowadzenia w Wieloletniej Prognozie Finansowej zmiany dotyczącej zadania inwestycyjnego planowanego przez Radę Dzielnicy VII Zwierzyniec do realizacji w latach 2023-2024 (dot. zadania pn. „ul. Księcia Józefa boczna – budowa oświetlenia (lampy parkowe) na alejce spacerowej zlokalizowanej na działkach nr 147/5 oraz 148/20 obr. K-23”).

Uchwała nr VIII/102/2024

w sprawie współdziałania z Prezydentem Miasta Krakowa w przedmiocie zapewnienia standaryzacji zarządzania bezpieczeństwem informacji (Rada przyjęła treść porozumienia z Prezydentem Miasta Krakowa w przedmiocie jw.).

Uchwała nr VIII/103/2024

w sprawie wyznaczenia Inspektora Ochrony Danych (zgodnie z treścią porozumienia z Prezydentem Miasta Krakowa (uchwała ►

nr VIII/102/2024) Rada wyznaczyła IOD dla Dzielnicy).

Uchwała nr VIII/104/2024

w sprawie wniosku o wycofanie z Wieloletniej Prognozy Finansowej zadania planowanego do realizacji przez Radę Dzielnicy VII Zwierzyniec w latach 2021-2025 (dot. zadania pn. „ul. Księcia Józefa – budowa chodnika po stronie północnej od przystanku „Glennik” do skrzyżowania z ul. Kamedulską”; uchwała została podjęta na

prośbę Zarządu Dróg Miasta Krakowa; zadanie zostanie sfinansowane w ramach programu budowy chodników).

Uchwała nr VIII/105/2024

w sprawie poprawy obsługi rejonu Salwatora przez komunikację miejską w czasie częściowego zamknięcia skrzyżowania ul. Królowej Jadwigi i ul. Księcia Józefa (Rada zawnioskowała o wprowadzenie obsługi układu ulic Królowej Jadwigi – Jaxy Gryfity – Emaus przez linię tymczasową

lub poprzez wjazd kieszonowy jednej z istniejących linii na czas częściowego zamknięcia skrzyżowania ul. Królowej Jadwigi i ul. Księcia Józefa).

opracowała:

GRAŻYNA ROJEK

Pełny tekst uchwał dostępny jest na stronie internetowej Dzielnicy VII www.dzielnica7.krakow.pl oraz w Biuletynie Informacyjnym Urzędu Miasta Krakowa www.bip.krakow.pl.

Zarząd
Dzielnicy VII
Zwierzyniec

Przewodniczący
Witold Górny

Zastępca Przewodniczącego
Iwona Kubacka

Członkowie Zarządu:

Julia Mach

Magdalena Mardyta

Jerzy Milej

Biuro Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec

ul. Prusa 18
tel.: 12 421-56-66, 12 429-90-47

Godziny przyjmowania mieszkańców:

poniedziałek – piątek, w godzinach od 10:00 do 14:00

Dyżury radnych:

W przypadku większości radnych możliwość spotkania po wcześniejszym kontakcie telefonicznym lub przez e-mail.

**„Ruszają” zajęcia
dla seniorów
na Bielanych**

4 października 2024 o godz. 16:30

zapraszamy wszystkich seniorów z Bielanych na pierwsze zajęcia w ramach Centrum Aktywności Seniorów (CAS). Spotkanie będzie miało charakter integracyjny i potrwa około dwóch godzin. Odbędzie się w Szkole Podstawowej nr 48, ul. Księcia Józefa 337, sala nr 9 (przyziemie).

Poprowadzą je koordynatorzy z Fundacji FAES, wtedy też przedstawiony zostanie dokładny harmonogram zajęć na październik, a wszyscy chętni seniorzy będą mogli na miejscu wypełnić deklarację członkostwa w CAS.

Kolejne zajęcia będą odbywać się cyklicznie, w każdy piątek od 16:30.

Zapraszamy!

AGNIESZKA FRANKOWSKA
Radna Dzielnicy VII Zwierzyniec

Harmonogram spotkań z mieszkańcami na sezon 2024-25

Osiedle	miejsce	dzień	godzina
Chełm	Klub Kultury Chełm, ul. Chełmska 16	12 września 2024 r., czwartek	18:00
Przegorzały	Klub Kultury Przegorzały, ul. Kamedulska 70	18 października 2024 r., piątek	18:00
Zakamycze	Obserwatorium Astronomiczne UJ, ul. Orła 171	21 listopada 2024 r., czwartek	18:00
Wola Justowska	Szkoła Podstawowa nr 72, aleja Modrzewiowa 23	20 lutego 2025 r., czwartek	18:00
Bielany	Szkoła Podstawowa nr 48, ul. Księcia Józefa 337	20 marca 2025 r., czwartek	18:00
Olszanica	Publiczna Szkoła Podstawowa Sióstr Pijarek, ul. Korzeniaka 18	24 kwietnia 2025 r., czwartek	18:00
Półwie Zwierzynieckie	Szkoła Podstawowa nr 31, ul. Prusa 18	22 maja 2025 r., czwartek	18:00

Urodziłem się na Zwierzyńcu przy Krakowie

Z pamiętnika Stanisława Słowika
(1867-1948)

„Widząc za potrzebne opisanie swojego żywota dla pamięci dzieciom, postanowiłem spisać znaczniejsze przeżycia tegoż, rozpoczynając od najmłodszych lat, jak to pamięć moja zasięgnąć mogła.”

Odcinek 4. Bracia Micińscy i Lajkonik

Szczególnie przypominającą się mi osobą był organista klasztorny i parafijalny p. Miciński. Był to mężczyzna okazałej powierzchowności, między 40tym a 50tym rokiem życia. Ubiór nosił polskiego kroju w ciemnym kolorze i buty polskie. Sympatya jego i humor pociągały wszystkich, a przy tem z powagą należną spełnianie swoich obowiązków zjednało mu wszędzie przyjaciół, dlatego też zapraszano go na okazyjne zabawy połączone z ceremonią kościelną. Przypominam go sobie w kiedy był u nas na chrzcinach. Opowiadania jego były pełne humoru, zajmowały i bawiły wszystkich, nie usłyszało się od niego wyrazu rażącego choćby ucho dziecinne, wszystko co mówił było poważne, a jednak rozweselało i do śmiechu pobudzało. Brat jego był także poważnym obywatelem, posiadał na Półwsiu Zwierzynieckim dom murowany, a przy tem większy ogród, zawodem jego było ogrodnictwo. Familia Micińskich posiadała przywilej urządzania znanego Lajkonika zwierzynieckiego i w domu wspomnianego ogrodnika przechowywane były ubrania i inne przyrządy potrzebne do tej ceremonii.

Opiszę tu w krótkości o tem Lajkoniku, jak mi się to z dawna przypomina. Obchodzenie tej pamiątki sięga czasów w kiedy Tatarzy napadali na Polskę. Klasztor Zwierzeniecki ucierpiał najwięcej od napadu Tatarów w roku 1241. Mieszkańcy Krakowa ukrywali się wówczas w górach okolicznych, a wiele domów i kościołów spalono. Los ten spotkał i klasztor, a zakonnice po obcych domach przez pewien czas

znaleźć musiały schronienia. Kilkakrotnie te napady zniszczyły kościół zwierzyniecki prawie do szczytu i dopiero w XVII wieku, za staraniem panny księżni Doroty Kąckiej, wmurowano nowy kościół, tak jak go dziś widzimy.

Dla zachowania tych zajęć w pamięci, coroczny obchód Lajkonika wziął swój początek z klasztoru, ponieważ tam rozpoczyna się, w następujący sposób. We czwartek popołudniu, w oktawę Bożego Ciała schodzą się zamówieni ludzie, którzy przy tem mają pewne czynności. Główną odgrywającą rolę jest dobrany mężczyzna (przez kilka lat był nim mój kolega Józef Kumorowicz murarz z Półwsia), któren musiał posiadać dobry humor, sprężystość i energię. Przywdziewał na siebie dobrze naśladowany ubiór tatarski, przy mocował około bioder wydrążonego z drzewa i częściowo z blachy konia, którego tułów i nogi, siodło i niektóre części uprząży były pomalowane na płótnie, którem wierzchnia wydrążona część była w około obciągnięta, tak że nie całkiem do ziemi sięgała aby ten niby jadąc na własnych nogach, trzymając naśladowanego konia za lejce, mógł swobodnie wykonywać potrzebne ruchy. Następnie brał w rękę pałkę w kształcie kuli na krótkiej nasadzie. Otoczenie jego stanowili tak zwani włóczkowie z chorągiewkami w rękach, koloru tatarskiego, a nareszcie muzyka swojska ze Zwierzyńca. Gdy wszystko było przygotowane udawano się na dziedziniec klasztorny, oczekując ukończenia nieszpórów i procesyi. Po odbytem nabożeństwie rozpoczął Lajkonik swoje harce, rozpędzając

zebranych, to goniąc niektórych, grożąc pałką, rozśmieszając tem wszystkich. Zwykle wciskał się i do furty klasztornej, gdzie poczęstowano go i jego otoczenie, włóczków i muzykę. Z klasztornego dziedzińca ruszał pochód przez Półwsie ulicą Zwierzeniecką, planty, około pałacu biskupiego, następnie przez ulicę Bracką do rynku, obracając się do ulicy Wiślniej, przez którą przeszedł z powrotem ku Zwierzenieckiej. Podczas tego pochodu przyłączało się coraz więcej osób, a przeważnie młodzieży. Lajkonik na wszystkie strony rozpędzał zebranych, robiąc niby miejsce, grożąc pałką to pozornie uderzając, przyczem upartych spotkało nieraz i silniejsze uderzenie. W czasie tego pochodu przygrywała muzyka szczególniejszą melodyę którą do tego pochodu zdawna zastosowano. Przechodząc ulicami rzucano z mieszkań domów pieniądze między włóczków którzy byli upoważnieni do zbierania tychże. Wtenczas Lajkonik robił między tymi obszerniejsze miejsce, w otoczeniu swoich, aby niepowołani pieniędzy nie zabierali. Po wyjściu z Wiślniej ukończył Lajkonik swoją działalność, poczem urządzono dla czynnych w tej ceremonii poczęstunek, pokrywając takowy jako i tych wynagrodzenia, z zebranych pieniędzy. Obchód Lajkonika odbywa się po dzisiejsze czasy.

*Ciąg dalszy cyklu
w kolejnym numerze*

W tekście zachowano oryginalną pisownię, która została utrzymana przy przepisywaniu rękopisu.

Pamiętnik Stanisława Słowika został przekazany Stowarzyszeniu Miłośników Starego Salwatora przez jego prawnuczkę, panią Bożenę Srokę. Powyższa publikacja jest pierwodrukiem. Wybór tekstów, redakcja i układ graficzny Katarzyna Brückman, Komisja Kultury i Dziedzictwa Lokalnego RD VII Zwierzyniec, zarząd SMSS.

KALENDARIUM IMPREZ

wrzesień/październik 2024

Klub Kultury Wola

Szczegóły na stronie:
www.wola.dworek.eu

Nowe warsztaty kulturalne w ofercie Klubu Kultury Wola!

od 16 września

Środy: godz. 16:00-17:00 – Taniec Współczesny dla dzieci/nastolatków, prowadzenie Pola Pawlikowska

Środy: pomiędzy godz. 15:00 a 20:00 – indywidualne zajęcia muzyczne (śpiew, gitara) z artystą Aspen Grove prowadzone w języku polskim, angielskim lub ukraińskim.

Czwartki: godz. 18:00-18:55 – Joga dla dzieci, prowadzenie Beata Borkowska

Klub Kultury Chełm

Szczegóły na stronie:
www.chelm.dworek.eu

Konkurs recytatorski poezji Czesława Miłosza z okazji 20. rocznicy śmierci

„Moja wierna mowo, służyłem tobie”

od 16 września do 25 października

Zapraszamy serdecznie miłośników poezji Czesława Miłosza, laureata nagrody Nobla, a przede wszystkim szkoły i instytucje kultury, działające w Dzielnicy VII „Zwierzyniec” do udziału w konkursie recytatorskim upamiętniającym nasze go wielkiego poetę. Zgłoszenia na konkurs można wysłać od 16.09 2024 do 25.10.2024 na adres naszej strony internetowej: chelm@dworek.eu.

Konkurs dofinansowany ze środków Rady Dzielnicy VII, odbędzie się 15.11.2024 r., w Klubie Kultury „Chełm”, ul. Chełmska 16.

Klub Kultury Przegorzały

Szczegóły na stronie:
www.przegorzały.dworek.eu

Dzień Otwartych Drzwi

14 września godz. 11:00

Rozpoczęcie sezonu kulturalnego 2024-2025. W programie różnorodne warsztaty, zajęcia pokazowe, spotkania z instruktorami. Więcej informacji: przegorzały.dworek.eu.

Rozpoczęcie zajęć stałych w Klubie Kultury Przegorzały

od 30 września

Zapraszamy na zajęcia stałe dla dzieci i dorosłych: plastyka, ceramika, nauka gry na instrumentach, zajęcia taneczne i ruchowe, nauka języków, Klub Rodziców z dziećmi do lat 3. Pełna oferta zajęć i zapisy przez stronę: przegorzały.dworek.eu.

Małopolski Konkurs Plastyczny

„Pejzaż zwierzyniecki”

od 15 września do 15 listopada

Konkurs dla dzieci i młodzieży w wieku od 3 do 18 lat. Udział w konkursie polega na wykonaniu pracy plastycznej płaskiej w formacie A3, dla której inspiracją będą krajobrazy, zabytki i ciekawe miejsca z terenu krakowskiej dzielnicy Zwierzyniec. Prace należy dostarczyć do 15 listopada osobiście lub pocztą na adres: Klub Kultury Przegorzały, ul. Kamedulska 70, 30-252 Kraków.

Regulamin i informacje: przegorzały.dworek.eu.

Krakowski Ogród Zoologiczny

Szczegóły na stronie:
www.zoo-krakow.pl

Otwarcie Ptaszarni

25 września godz. 13:00

Uroczyste otwarcie Ptaszarni, w której będzie można oglądać ptaki z różnych kontynentów. Przeszklenia w elewacji umożliwią całonocną obserwację ekspozycji. Będzie ona możliwa z poziomu istniejącego ciągu pieszego na poziomie parteru i z kondygnacji znajdującej się poniżej poziomu alejki. Obecnie trwają końcowe prace przy wystroju wolier i pomieszczeń wewnętrznych dla ptaków. Sekcja ogrodnicza pracuje nad zieloną oprawą w wolierach i wokół Ptaszarni. Wciąż sprowadzamy nowych ptasich lokatorów z polskich i zagranicznych ogrodów zoologicznych.

antykwariat Abecadło

Szczegóły na stronie:
www.abecadlo.org

premiera książeczki

pt. „Ważne, niepoważne”

połączona

z ogólnopolską akcją Noc Księgarń

4 października godz. 18:00

Antykwariat Abecadło w zabytkowej aptece pod Aniołem Stróżem, ul. Kościuszki 18.

Książeczka pt. „Ważne, niepoważne” jest 44 stronicowym zbiorem 14 wierszy autorstwa Mateusza Skrzybalskiego z Krakowa wraz z ilustracjami Pawła Mildnera z Wrocławia. Wydanie nr 1 (selfpublishing) powstało w limitowanej edycji 200 własnoręcznie numerowanych przez twórcę egzemplarzy. Wydarzenie będzie towarzyszyło ogólnopolskiej Nocy Księgarń.

Noc Księgarń – Ogólnopolski festiwal organizowany od 2019 roku przez dystrybutora książek OSDW Azymut (Grupa PWN). Szeroki program, obejmujący m.in. spotkania autorskie, debaty, warsztaty, spacer, kiermasze czy koncerty przyciąga uwagę wielu mediów, blogerów i czytelników. Co roku do inicjatywy przyłączają się dziesiątki instytucji, organizacji oraz ponad 150 niezależnych księgarń z całej Polski. Do tej pory wśród gości Nocy Księgarń znalazło się wielu znanych autorów i autorek, twórczyń i twórców, naukowców i naukowczyń.